

[Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål]

des tæt kontakt under forhandlingerne med EU, ligesom den danske regering af al kraft har søgt at bistå Finland, Norge og Sverige bedst muligt under forhandlingerne og fortsat vil gøre det under den sidste runde for Norges vedkommende.

De tre landes eventuelle medlemskab af EU blev forberedt med EØS-aftalen, der trådte i kraft den 1. januar. Med EØS-aftalen knyttes EFTA-landene tæt til Det Europæiske Fællesskabs indre marked, og for de nordiske ansøgerlande kan aftalen ses som et skridt på vejen mod fuldt medlemskab af Den Europæiske Union. EØS-aftalen har betydet, at det nordiske samarbejde må tilpasses på en række områder, og den europæiske udvikling har således allerede sat sig sine spor i den måde, vi arbejder på i den nordiske kreds. Men jeg var ikke enig med Nordisk Råds formand, hr. Syse, da han for nylig udtalte, at regeringerne er i færd med at reducere det formelle nordiske samarbejde til et rent kultursamarbejde.

Det er rigtigt, at vi i år for første gang har et budget, der er udarbejdet efter den målsætning, som statsministrene vedtog, nemlig at 50 pct. af midlerne skal anvendes på kultur-, undervisnings- og forskningssamarbejde i 1996. De nordiske landes satsning på netop disse områder sker i erkendelse af, at Nordens kulturfællesskab skal styrkes i en situation, hvor vi må tilpasse os omvæltningerne i Europa. Heraf følger ikke, at Norden som politisk enhed svækkes, men samarbejdet ændrer sig i en situation, hvor EØS-aftalen netop er trådt i kraft, og hvor der tegner sig et medlemskab af EU for flere nordiske lande.

Nordisk Råds formand gav i sin udtalelse ligeledes udtryk for, at det skulle være regeringernes ønske, at en stadig større del af samarbejdet sker uden for de formelle organer. Dette fandt han betænkeligt, fordi de folkevalgte derved mistede indsigt i og mulighed for at øve indflydelse på samarbejdet. Det er rigtigt, at der i tilgift til det formaliserede samarbejde, der baserer sig på Helsingforsaftalen, udvikler sig et mere uforpligtende samarbejde i den nordiske kreds på en række områder. Et markant udtryk herfor er det udenrigspolitiske samarbejde mellem de nordiske lande. Samarbejdet er uforpligtende og har derfor vist stor evne til at tilpasse sig de muligheder og begrænsninger, som til enhver tid har eksisteret.

Værdien af dette illustreres af, at antallet af udenrigsministermøder i 1992 blev øget fra to til tre om året, og for at bringe disse møder bedre i overensstemmelse med rytmen i det formaliserede nordiske samarbejde er det blevet besluttet, at formandskabet i udenrigsministerkredsen skal følge formandskabet i Nordisk Ministerråd.

Statsministrenes øgede engagement i det nordiske samarbejde falder til en vis grad ligeledes uden for Helsingforsaftalens rammer, men også her er der tale om en glædelig udvikling af stor betydning for samarbejdets fremtid. Statsministrene har alene i 1993 afholdt fire møder.

Der ligger en egen værdi i denne del af det nordiske samarbejde, men det er vigtigt for mig at understrege, at også når det gælder det mere uformelle nordiske samarbejde, ønsker regeringen et nært samarbejde med parlamentarikerne.

Jeg finder, at samarbejdet mellem regeringerne og parlamentarikerne i Nordisk Råd bestod sin prøve i forbindelse med udarbejdelsen af budgettet for 1994. Budgettet er vigtigt, fordi det afspejler den politiske prioritering i samarbejdet.

På regeringssiden har vi nu påbegyndt de første overvejelser vedrørende budgettet for 1995. Planlægnings- og budgetarbejdet for 1995 foregår i år for første gang i sammenhæng, ligesom det tidsmæssigt er fremskudt, således at ministerrådets forslag kan blive forelagt parlamentarikerne tidligere, end det ellers har været tilfældet. Dermed får parlamentarikerne bedre tid til deres behandling af budgettet op til sessionen i Tromsø i november i år. Jeg er overbevist om, at vi i lighed med sidste år vil nå et resultat, som også kan accepteres af parlamentarikersiden.

Lad mig herefter knytte nogle bemærkninger til sessionen i Stockholm om et par dage. Under generaldebatten og behandlingen af udvalgenes sager vil vi som sædvanlig gøre status og fastlægge de vigtigste samarbejdsområder for fremtiden. Den islandske statsminister vil som indledning til generaldebatten redegøre for det tiltrædende formandskabs planer for det kommende års nordiske samarbejde.

Island har formandskabet i Nordisk Ministerråd fra marts i år til marts 1995. Jeg forudser, at Nordens forhold til Europa samt miljø-